

KOBİRATE ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME VE KURUMSAL YÖNETİM HİZMETLERİ A.Ş.

BASIN BÜLTENİ

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş., **DENİZ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.**'nin **20.09.2024** tarihi itibarıyla Kredi Derecelendirme Raporunu hazırlayarak, derecelendirme notlarını belirlemiştir.

KOBİRATE Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş. tarafından düzenlenen derecelendirme raporu, ilgili firmanın elektronik ortamda göndermiş olduğu veya yanıtlamış olduğu 128 adet belge, bilgi, dosya ile firmanın Resmi internet sitesinden kamuya açıklamış olduğu veriler, DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.'nin Bağımsız Denetim Raporları ve ilgili firma hakkında uzmanlarımız aracılığı ile yapılan incelemeler baz alınarak hazırlanmıştır.

DenizBank Finansal Hizmetler Grubu bünyesinde, 26 Ocak 1998 tarihinde kurulan Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. 15 Mayıs 1998'de tüm SPK ve Borsa İstanbul izinlerini alarak faaliyetlerine başlamıştır. Şirket'in fiili faaliyet konusu 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Şirket'in hisselerinin %99,99'luk kısmı Denizbank A.Ş.'ye ait olup, Banka hisselerinin Emirates NBD'ye devir işlemine dair onay süreçleri ve hisselerin devri 31 Temmuz 2019 tarihinde tamamlanmıştır. Pay devri işleminin gerçekleşmesi ile Şirket'in ortaklık yapısı ve yönetim kontrolü de dolaylı olarak değişmiştir. Bu tarihten itibaren Şirket, Emirates NBD Bank PJSC (ENBD)'e bağlı Denizbank A.Ş.'nin bağlı ortaklığı olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Şirket'in maliki bulunduğu "Deniz Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş."nin 5.000 adet A Grubu ve 299.678.561 adet B Grubu olmak üzere toplam 299.683.561 adet payının ana ortak Denizbank A.Ş. tarafından satın alınmasına ilişkin süreç tamamlanmış ve payların DenizBank'a devir işlemi 02.04.2024 tarihi itibarıyla gerçekleşmiştir.

Şirket, "**Geniş Yetkili Aracı Kurum**" yetki belgesi ile aşağıdaki yatırım hizmet ve faaliyetleri ile yan hizmetleri sağlamaktadır. Bu hizmet ve faaliyetler, Pay Senetleri ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşlemleri, Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri (KAS), Yatırım Danışmanlığı, Açığa Satış ve Ödünç Menkul Kıymet İşlemleri, Sermaye Piyasası Aracı Alımı (Hisse Senedi Alım) Kredisi, Özel Sektör Tahvil ve Bono İşlemleri, Yatırım Fonları, Halka Arz Aracılık, Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu İşlemleri, Yurt Dışı Türev İşlemler, GİP, PÖİP, Varant ve Sertifika İşlemleri, Repo ve Ters Repo İşlemleri, Uluslararası Vadeli İşlem Kontratları, Uluslararası Fark Kontratları (CFD), Uluslararası Hisse Senetleri ve Borsa Yatırım Fonları (ETF), Bireysel Portföy Yöneticiliği işlemleridir.

Şirketin kurumsal işlemleri ise "Uluslararası Satış İşlemleri, Birincil ve İkincil Halka Arzlar, Blok Satışlar, Özel Sektör Tahvil ve Bono İhraçlarına Aracılık, Değerleme Raporları ve Danışmanlığı, Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP), Sermaye Piyasası Danışmanlığı, Piyasa Yapıcılığı, Piyasa Danışmanlığı, Aktif-Pasif Yönetimi, Elektronik Ürün Senedi (ELÜS)" şeklindedir.

Sektör Bilgileri

TSPB tarafından hesaplanan yurtiçinde değerlendirilen finansal varlık verilerine göre Yurtiçinde değerlendirilen finansal tasarruflar 2023 sonunda önceki yıla göre %60 artarak 25,2 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Yurtiçi tasarrufların %58'ini oluşturan mevduat 2023 yılında %67 artışla 14,6 trilyon TL'ye

çıkıştır. 2023 yılı sonunda Türk lirası cinsinden mevduat yıllık bazda %85 artarak 9 trilyon TL'ye dayanmıştır. Bu tutar kur korumalı mevduatı da içermektedir.

Yurtiçinde ihraç edilen kamu tahvil ve bonolarının piyasa değeri %35 artarken, yurtdışında ihraç edilen ve saklaması Türkiye'de yapılan kamu ve özel sektör eurobond'larının değeri hem artan ihraçlar hem de kur etkisiyle Türk lirası cinsinden %76 oranında artarak 2 trilyon TL'ye yaklaşmıştır. Dolar cinsinden bakıldığında bu tutar %12 artışla 65 milyar dolar olmuştur. Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin fiyatlarındaki artış ve yeni halka arzlar ile 2023 yılında pay senedi portföyleri ise %60 artarak 4,2 trilyon TL'ye çıkmıştır.

Tasarruf sahiplerini yurtiçi ve yurtdışı yerleşik olarak iki grupta incelenebilir. Portföyleri 22,3 trilyon TL seviyesinde olan yurtiçi yerleşiklerin toplam tasarruflar içindeki payı 2023 sonu itibarıyla %90'dır. Yurtiçi yerleşiklerin tasarruflarının dağılımı incelendiğinde, pay piyasasına olan yatırımcı ilgisinin artmasına rağmen, 2023 yılında mevduatın toplam portföydeki payının 4 puan artarak %61'e çıktığı gözlenmektedir. Döviz kompozisyonuna bakıldığında, Türk lirası cinsinden mevduatın yurtiçi yerleşiklerin toplam mevduatındaki payı %56'dan %62'ye çıkmıştır.

Pay senetlerinin yerli yatırımcıların portföyündeki payı önceki yıl %13 iken 2023 sonunda %12'ye inmiştir. Yurtdışı yerleşiklerin yatırımları incelendiğinde ise, Türkiye'deki finansal yatırımların önceki yıla göre TL bazında neredeyse iki katına çıkarak 2023 sonunda 2,6 trilyon TL'ye dolar bazında ise %23 artışla 87 milyar dolara ulaştığı görülmektedir. 2023 sonu itibarıyla yurtdışı yerleşiklerin Türkiye'deki finansal yatırımlarının %60'ı pay senetlerindedir. Bu tutar MKK'da saklaması yapılan pay senetlerinin %37'sini oluşturmaktadır.

Halka açık pay senetlerinin portföy değeri 2023 yılında bir önceki yıla göre %60 artarken, yatırımcı sayısı iki misline çıkarak 7,6 milyon kişiyi bulmuştur. 2023 yılında BIST 100 endeksi yıllık bazda %36 yükselmiş ve yıl boyunca gerçekleşen 54 halka arza rekor sayıda yatırımcı katılmıştır. Pay senetlerine yatırım yapan yerli bireysel yatırımcı sayısı 2023 yılı Ekim ayında en yüksek 8,6 milyonu görmüş, yılı ise %102 artışla (3,8 milyon kişi) 7,6 milyondan kapatmıştır. Ağustos/2024 itibarıyla işlem hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre %22,45 oranında bir artış göstermiş olup pay senedi yatırımcı sayısı aynı dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre %18,30 oranında artarak 7,3 milyon kişiye ulaşmıştır. *(Sektör Bilgileri için Kaynak: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Raporları)*

Şirket Görünümü

Şirket'in fonksiyonel para biriminin (Türk Lirası) 31 Aralık 2023 tarihi itibarı ile yüksek enflasyonlu ekonomi para birimi olarak değerlendirilmesi sebebiyle Şirket, "TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardını uygulamaya başlamıştır. TMS 29'a uygun olarak, finansal tablolar ve önceki dönemlere ait finansal bilgiler, Türk lirasının 31.12.2023 tarihi itibarıyla satın alma gücü cinsinden sunulmuştur. Şirket'in ve sektörün 31.12.2023 ve 31.12.2022 verileri bu kapsamda düzeltildiği için bu iki yılın verileri esas alınarak derecelendirme çalışmaları yapılmıştır. Diğer taraftan, 30.06.2024 dönemi sektör verileri henüz yayınlanmamış olmasına karşın, Deniz Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.'deki hisselerin devrinden sonra Şirketin 30.06.2024 tarihi itibarıyla satın alma gücü cinsinden düzeltilen finansal verileri üzerinden ilave değerlendirme ve analizler de yapılmıştır.

Şirket'in ödenmiş sermayesi 150 milyon TL'dir. 31.12.2023 itibarıyla satın alma gücü esasına göre Şirket'in özkaynakları, enflasyon düzeltme farkları ve dağıtılmayan kârlar ile birlikte 2023 yılında bir önceki yılsonuna göre %15,54 oranında artış göstererek 5.023 milyon TL'ye ulaşmıştır. 30.06.2024

tarihi itibariyle satın alma gücü esasına göre ise özkaynaklar 31.12.2024 itibariyle 6.265 milyon TL, 30.06.2024 itibariyle 5.631 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

31.12.2023 itibariyle satın alma gücü esasına göre düzenlenen finansal tablolara göre konsolide aktif toplamında artış devam ederek 2022 yılsonuna göre yaklaşık %21,65 oranında büyüme sağlanmıştır. Şirketin solo finansal verilerine göre toplam varlıklarda bu döneme ilişkin artış oranı ise %18,66 olarak gerçekleşmiştir. 30.06.2023 satın alma gücü esasına göre ise 31.12.2023 tarihi itibariyle 14.627 milyon TL olan aktif toplamı, Deniz Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı hisselerinin devri ve satış amaçlı sınıflandırılan varlıkların aktif çıkışı nedeniyle 30.06.2024 tarihi itibariyle 11.323 milyon TL'ye gerilemiştir.

31.12.2023 tarihi itibariyle satın alma gücü esasına göre düzenlenen finansal verilerine göre, Şirket'in hasılatını ağırlıklı olarak Hisse Senedi, Devlet Tahvili ve Yatırım Fonu satışlarının yanı sıra, aracılık komisyonlarından oluşan Hizmet Gelir grupları oluşturmaktadır. 2023 yılında Yatırım Fonu satışlarında 2022 yılına göre çok büyük oranda artış sağlanmıştır. Ayrıca, Hizmet Gelirleri içerisinde yer alan hisse senedi alım/satım aracılık komisyonlarında %50,63'lük, müşterilerden alınan faiz gelirlerinde ise %244'41'lik bir artış gerçekleşmiştir. Konsolide finansal verilere göre satışlar ve hizmet gelirlerindeki önemli gelişmeye bağlı olarak 2023 yılsonu itibariyle dönem net kârı yaklaşık %66'lık bir artış göstermiştir. (solo finansal verilere göre 2023 yılı dönem karı bir önceki yıla göre yaklaşık %79 oranında bir azalma göstererek 91,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir)

Diğer taraftan, 2024 yılı ilk 6 aylık dönemi konsolide faaliyet sonuçlarına göre, satış gelirleri içerisinde yer alan Yatırım Fonu satış gelirlerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde düşüş olmuştur. Yine aynı dönem itibariyle, Hizmet Gelirleri incelendiği zaman bir önceki yılın aynı dönemine göre başta Hisse Senedi Aracılık Komisyonları, Müşterilerden Alınan Faiz Gelirleri olmak üzere Yatırım Fonları Aracılık Komisyonlarında önemli artışlar kaydedilmesine karşın, bu dönem itibariyle enflasyon düzeltme etkisine bağlı olarak 2 milyar TL'nin üzerinde bir kayıp yaşanması, ayrıca konsolide veriler içerisinde yer alan Deniz GYO'nun karlılığa katkısının ortadan kalkması ile birlikte bir önceki yılın aynı dönemine göre karlılık yaklaşık %83 oranında azalma göstermiştir.

31.12.2023 tarihi itibariyle Şirketin pay piyasası işlem hacmi 3.457.510 milyon TL olarak gerçekleşirken aynı dönemde Aracı Kurumların toplam işlem hacmi 58.259.678 milyon TL olup, Şirket'in Aracı Kurumlar pay senedi piyasasından almış olduğu pay %5,93 seviyesine yükselmiştir. *Kaynak: TSPB Raporları* (31.12.2022 tarihi itibariyle pay %5,75) 31.12.2023 itibariyle satın alma gücü esasına göre düzenlenen finansal verilere göre 2023 yılında hisse senedi alım/satım aracılık komisyonlarında bir önceki yıla göre %50,63 oranında bir artış yaşanmıştır. (30.06.2024 dönemi itibariyle ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,66 oranında bir artış gerçekleşmiştir)

Şirketin Hizmet Gelirleri içinde en fazla paya sahip olduğu müşterilerden alınan faiz gelirleri 2023 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık %245 oranında artarak 2.547 milyon TL'ye ulaşmıştır. (30.06.2024 dönemi itibariyle ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %167 oranında artış sağlanmıştır)

Şirketin özellikle hizmet gelirlerinde önemli artışlar gerçekleşmesine karşın, TMS 29 uyarınca uygulanan enflasyon muhasebesi nedeniyle ortaya çıkan kayıplar ve Deniz GYO'nun hisse devri nedeniyle konsolidasyon dışına çıkarılması karlılık sonuçlarına ve rasyolarına olumsuz olarak yansımıştır. Bütün bu değerlendirmeler kapsamında Şirketin kredi derecelendirme notu teyit edilmiş olup, herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.

Kurumsal Yönetim:

Pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkının, ana sözleşme ve/veya şirket organlarından birinin kararıyla kaldırılması veya sınırlandırılması söz konusu değildir. Ortaklık yönetiminde özel denetimi zorlaştırıcı uygulamalar bulunmamaktadır. Genel kurullar usulüne uygun olarak zamanında yapılmış olup Denizbank A.Ş.'ye ait A grubu hisselerinde oy hakkı kullanımında imtiyaz bulunmaktadır.

Kamunun aydınlatılmasında şirketin kurumsal internet sitesi www.denizyatirim.com aktif ve etkin bir platform olarak kullanılmaktadır. Kurumsal internet sitesinde ilkelerde belirtilen güncel finansal bilgiler, ortaklık yapısı ve genel kurul bilgileri ile faaliyet raporlarının yer alması ve Şirketin resmi internet sitesinin İngilizce olarak eş zamanlı olarak hazırlanıp yayınlanması kurumsal yönetim ilkeleri açısından olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Şirket işlem ve faaliyetlerinde menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarının koruma altına alındığı görülmektedir. Şirketin çalışanlarına yönelik olarak Tazminat ve Ücret politikaları DenizBank Finansal Hizmetler Grubu politikaları kapsamında yürütülmekte olup, Şirket, Türkiye'deki mevcut iş kanunu mevzuatına göre çalışanlarının haklarını koruma altına almıştır. Şirketin Etik ilkeleri geniş kapsamlı olarak "Etik İlkeler ve Davranış Kuralları Prosedürü" olarak hazırlanmıştır ve uygulamaya konmuştur.

Şirket Ana Sözleşmesi'nin 9.maddesi uyarınca, Şirketin işleri ve yönetimi en az üç, en çok dokuz üyeden oluşacak bir Yönetim Kurulu tarafından yürütülmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin Sermaye Piyasası mevzuatında aranan şartları haiz bulunmaları zorunludur. Yönetim Kurulu üyelerinin yarısından bir fazlası A Grubu pay sahiplerinin önerdiği adaylar arasından Genel Kurulca seçilmektedir. Yönetim Kurulu üyeleri, en az bir, en çok üç yıl için seçilmektedir. Şirketin Yönetim Kurulu TTK ve SPK düzenlemeleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde oluşturulmuş olup, 1 (bir) başkan ve 7 (yedi) üye olmak üzere toplam 8 (sekiz) kişiden oluşmaktadır.

Tüm bu değerlendirmeler kapsamında şirketin kredi derecelendirme notu kısa vade için **KR A-1**, uzun vadeli notu **KR AAA** teyit edilmiş olup, görünümü "**DURAĞAN**" olarak değerlendirilmiştir.

Uzun Vadeli AAA No'tu; Derecelendirilen borçlular ve borçların diğer borçlar ve borçlulara kıyasla en yüksek kredi kalitesini, finansal yükümlülükleri yerine getirmesi son derece yüksek oranı ifade eder.

Kısa Vadeli A-1 No'tu; Derecelendirilen borçlular ve borçların diğer borçlar ve borçlulara kıyasla en yüksek kredi kalitesini ifade etmektedir.

Not Görünümü "DURAĞAN"; Kısa vadede notlarda değişim beklenmediğini ifade etmektedir.

Kobirate Uluslararası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri A.Ş. Etik İlkelerini Bankalar Kanunu, Derecelendirme Kuruluşlarının Faaliyetlerini düzenleyen SPK ve BDDK yönetmelikleri, IOSCO ve OECD uluslararası kuruluşların genel kabul görmüş etik ilkeleri, genel kabul görmüş ahlaki teamülleri dikkate alarak hazırlanmış ve internet sitesi aracılığı ile duyurulmuştur. Kamuoyu ile paylaşıyoruz.

İstanbul, 20.09.2024

Hasanpaşa Mahallesi Ali Ruhi Sokak No:2 Kat:2 Daire:2 34722 Kadıköy İstanbul

Tel: 216 330 56 20

www.kobirate.com.tr

Bilgi için:

Ahmet GENÇER ahmetgencer@kobirate.com.tr